

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

UKA 2015/154

13.OKT. 2015

Kalistar Lund

Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiata Savalimmiuni, Kalaallit Nunaanni Islandimilu naalakkersuisunut kaammattuutigaa suleqatigiissitamik susassaqartunik attuumassutilinnik inuttalimmik pilersitseqqullugit, taassumalu suliassarissagaa nunat pineqartut pingasut killeqanngitsumik niueqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqassappata nunanilu avannarlerni killerni niuernermut siunnersuisoqatigiinnik pilersitsisoqassappat ataatsimut pissarsiarineqarsinnaasut nalunaarsornissaat.

Suleqatigiissitamut suliassarititat minnerpaamik ukuninnga ilaqqassaput:

- **Nunani avannarlerni killerni killeqanngitsumik niueqateqarsinnaanermut isumaqatigiissuteqarnerup, imaluunniit nunat marluk akornanni, soorlu nunatta Islandillu aamma nunatta Savalimmiillu akornanni, isumaqatigiissuteqarnerit iluaqtigisinnaasai ajoqutigisinnaasaalu nalunaarsussallugit.**
- **Killeqanngitsumik niueqateqarsinnaanermikkut nunat sutigut iluaqtissarsisinnaanersut sutigullu ajoqutissarsisinnaanersut nalunaarsussallugu.**
- **Nioqquatsat, sullissinerit, aningaasat innuttaasullu killeqanngitsumik nikerarsinnaatillugit ataatsimut aningaasaqarniarnikkut suleqatigiiffiliortoqarpal tamatuma iluaqtigisinnaasai ajoqutigisinnaasaalu nalunaarsussallugit.**
- **Nunat pingasut akornanni killeqanngitsumik ammasumillu niueqatigiissinnaanermi periarfissat aporfissallu suussusersiniarlugit nunat avannarliit killiit niuernikkut siunnersuisoqatigiiffiannik pilersitsinikkut iluaqtissat ajoqutaasinnaasullu nalunaarsussallugit.**

(Aallartitat siulittaasuat Lars-Emil Johansen)

Ukioq manna februari aallartilaartoq Aasianni Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiata aaqqissugaannik, aalajangersimasumik sammisaqartitsilluni isumasioqatigiisitsisoqarpoq. Tamatumani sammineqarpoq Nunatta, Islandip Savalimmiillu akunnerminni niuernikkut niueqatigiinnikkullu suleqatigiinnerulersinnaannerat piviusorsiornersoq orniginartinneqarnersorlu.

Nunarput avaqqullugu Savalimmiut Islandilu akunnerminni killilersugaanngitsumik niueqatigiissinnaanerminnik 2006-mili isumaqatigiissuteqareerput Høyvik-mi isumaqatigiissummik taasaminnek. Tamatuma saniatigut Islandi "killilersugaanngitsumik niueqatigiiffimmut" EFTA-mut 1970-ili ilaasortaalersimavoq, 1994-illi aningaasarsiornerup tungaatigut suleqatigiiffimmut ØES-mut ilaasortanngorsimalluni.

Høyvik-imu isumaqatigiissummut nunatta ilanggussinnaanera eqqaallatsiarneqartaraluartoq suleqatigiiffik taanna savalimmiunut Islandimillu nalimmassagaalluni ilusilersugaammat nunatsinniit pullavigiinnarneqarsinnaanera isumaqatigineqartarsimanngilaq.

Islandip Europa-mi ilaasortaaffeqarnera EU-mi aalajangersakkanut malitassaqartitsisoq patsisaalluni, Nunatsinniit Savalimmiuniillu inuussutissat nunameersut immameersullu annikikkaluartunilluunniit Islandimut eqquassisinnaaneq inerteqqutigineqarluinnarmat,

killilersugaangitsumik niueriaaseq qanoq periarfissaqartitsisoq, nunat pingasut akornatsinni pilersinnejarsinnaanersoq misissorneqarnissaa soqtiginarpoq.
Nunat Avannarliit Killit Siunnersuisoqatigiiffiat ukiut 30-t matuma siorna pilersinnejarsimasoq siunertaqarpoq nunat pingasut akunnerminni suleqatigiinnerisa annertusarnejarnissaannik. Suleqatigiinneq ammaffigeqatigiinnermik tamatumunngalu kajungerinninnermik piumasaqarfiuvoq. Nunat pingasut akornatsinni suleqatigiinnerussagutta matut matoqqasut suli amerlavallaarpot taakkulu ammarneqartariaqarput.

Inuit Ataqatigiinni isumaqataavugut suleqatigiissitamik pilersitsisoqassasoq, killilersugaangitsumik niueqatigiinnerup pilersinnejarsinnaaneranik periarfissaqarneranillu nalunaarusiortussanik.